

‘Lees een boek en schrijf er een essay over.’ Hoe vaak horen studenten in het hoger onderwijs deze zin, hoewel ze nog zo onzeker zijn van wat er precies daarmee bedoeld wordt? En hoe vaak denken docenten: ‘Wacht, hoe beoordeel ik een essay?’

ESSAYS IN HET HOGER ONDERWIJS

Toepassing en beoordeling

VINCENT HERNOT

Essays schrijven kun je niet improviseren, en zo ook niet de beoordeling ervan. Als je in het (hoger) onderwijs gebruik van essays wilt maken, moet je niet alleen criteria voor de beoordeling hebben, maar ook een duidelijke visie: waarom een essay als toetsmiddel? Hoe ondersteun je je studenten tijdens het schrijfproces? En misschien het allerbelangrijkste: hoe zorg je dat de beoordeling eerlijk en consistent is? In dit artikel wordt op deze vragen ingegaan aan de hand van de ervaringen met een specifieke onderwijsmodule die bachelorstudenten van

de lerarenopleiding Engels aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) gedurende hun eerste jaar volgen.

Waarom essays?

Op de tweedegraads lerarenopleiding Engels van de HvA moeten studenten vaak essays schrijven, bijvoorbeeld in modules zoals Letterkunde, Sociolinguïstiek of Taalleertheorieën. In de Angelsaksische onderwijs traditie zijn academische essays onderbouwde verhandelingen waarin studenten hun ideeën over een bepaald onderwerp bijbrengen, analyseren en evalueren. Het zijn complexe opdrachten: essays schrijven veronderstelt het

Studenten moeten logisch leren denken, informatie kunnen zoeken, selecteren, organiseren en opschrijven, en natuurlijk ook een tekst kunnen structureren

toepassen van een combinatie van conventies en vaardigheden. Naast de beheersing van academische schrijfconventies (zoals indelen in alinea's, correct citeren, bibliografie opstellen), moeten studenten logisch leren denken, ze moeten informatie kunnen zoeken, selecteren, organiseren en opschrijven, en natuurlijk ook de tekst kunnen structureren.

Een essay heeft bovendien een brede functie, het is zowel een toets- als een leermiddel. Studenten verbeteren hun Engelse taalvaardigheid door intensief en aandachtig te lezen; ze leren logica- en argumentatieleer toe te passen; en ze vergroten hun kennis over een specifiek onderwerp.

De afgelopen twintig jaar is er veel over academische vaardigheden – en academische essays – geschreven, in het bijzonder binnen het kader van de genetheorie in de linguïstiek. Uit alle onderzoeken blijkt dat er drie mogelijke benaderingen zijn voor het schrijven van een essay: men kan op de *formele* (de structuur en opbouw van de tekst), de *linguïstische* (de taal die nodig is) of de *sociale* aspecten (de relatie tussen tekst en sociale context) focussen (Swales, 2004). Deze drie invalshoeken komen in het HvA-programma terug in een eerstejaars module, Reading to Writing, die we in de loop der jaren hebben ontwikkeld. Hieronder worden de leerdoelen en de opbouw van de module nader toegelicht.

Een module om essays te leren schrijven

Hoewel de Reading to Writing-module ruim aandacht schenkt aan de linguïstische en sociale aspecten, richten de primaire leerdoelen zich op de ontwikkeling van formele en intellectuele/logische vaardigheden. De aanname is dus dat, ongeacht het onderwerp van een essay, er algemene denkwijzen zijn die voor de meeste essays gelden en die studenten zich daarom eigen moeten maken. Deze denkwijzen zijn bijvoorbeeld de objectieve, kritische benadering van problemen en bronnen, het opbouwen van een logische argumentatie en het formele taalgebruik: al die aspecten worden in deze module progressief aangeboden.

De jaarmodule is over vier perioden verdeeld, iedere week wordt een les van ongeveer honderdvijftig minuten gegeven. Er zijn leerdoelen voor de hele module, maar elke periode kent ook specifieke subleerdoelen, met het oog op de progressieve opbouw van de vaardigheden. Zo

richt de eerste periode zich voornamelijk op samenvatten en tekstanalyse. De vaardigheden die hier ontwikkeld worden (zoals het objectief lezen van een tekst, het herkennen van verschillende tekststructuren, het verschil tussen primaire en secundaire informatie en het onderscheiden tussen hoofd- en bijzaken) zijn later van groot belang voor de studenten. Door de analyse van verschillende tekstgenres (onder andere academische teksten, krantenartikelen, rapportages) krijgen studenten inzicht in de relatie tussen tekstsoort, taalgebruik en de manier waarop de informatie is gepresenteerd en gestructureerd.

In de tweede periode van het jaar leren studenten een beschrijvend essay te schrijven (ongeveer 1.100 woorden). Ze moeten aantonen dat ze een onderwerp kunnen onderzoeken (door het raadplegen van secundaire literatuur), en dat ze informatie kunnen vinden, selecteren, organiseren en in een nieuwe vorm opschrijven. Verder ligt de focus op academische schrijfconventies (introdunctie, conclusie, citaten, plagiaat en bibliografie). Het idee achter het beschrijvende essay is dat studenten eerst getraind moeten worden in het verzamelen en weergeven van objectieve informatie: op basis hiervan formuleren en presenteren ze vervolgens hun eigen *onderbouwde* mening (*informed opinion*).

Tijdens de laatste twee periodes van het jaar richten studenten zich op het schrijven van een betoog (*argumentative essay*). Na het eerste halfjaar beheersen de studenten de mechanismen van het essay-schrijven. De volgende stap is de verdere ontwikkeling van hun kritische en logische denkvermogen, dat nodig is om een solide, goed geïnformeerd en relevant betoog te schrijven. Studenten moeten twee essays schrijven, respectievelijk van 1.300 en 1.500 woorden.

Beoordelingscriteria

Maar het doceren van schrijfvaardigheden is maar één stap: de essays moeten ook nagekeken en beoordeeld worden. Het probleem hierbij komt duidelijk naar voren in de vorige alinea: wat is een 'solide' essay? Hoe geïnformeerd is 'goed geïnformeerd'? En wat betekent 'relevant' precies? Bovendien, hoe kunnen we zorgen dat een essay op dezelfde manier door verschillende docenten beoordeeld wordt? Vanwege deze en andere vragen hebben mijn collega Max Carbaat en ik een rubric ontwikkeld voor het nakijken van een betogend essay.

Wat is een 'solide' essay? En hoe kunnen we zorgen dat een essay op dezelfde manier door verschillende docenten beoordeeld wordt?

Omdat wij jarenlang de module aan parallelle klassen gaven, was het noodzakelijk om een gezamenlijke manier van beoordelen te hanteren. Deze rubric (zie het kader op pagina 14 en 15) is een hulpmiddel voor de beoordeling van de formele en technische aspecten van een essay. Het gaat om aspecten die niet *per se* te maken hebben met de inhoud: denk hier bijvoorbeeld aan John Swales' 'moves'. Swales (1990) identificeerde vier stappen (*moves*) die alle inleidingen van academische essays structureren: dit noemde hij het 'CARS-model'*. Inleidingen zijn dus op dezelfde structuur gebaseerd, onafhankelijk van de inhoud van het essay.

Natuurlijk zijn onze criteria aanvechtbaar: studies over academische essays hebben aangetoond dat er nog lang geen consensus is over wat een essay precies is. Verder is het duidelijk dat 'schrijven (en lezen) verschilt per context, en [...] niet gereduceerd [kan] worden tot een lijst van abstracte cognitieve en technische vaardigheden' (Hyland, 2003, p. 24). Onze criteria hebben niet de pretentie volledig te zijn; ze zijn slechts bedoeld als referentiekader. Belangrijk in onze ervaring is daarom dat ze met de studenten uitgebreid worden besproken: studenten moeten weten hoe hun werk wordt beoordeeld, wat van hen wordt verwacht, en dus hoe een academische tekst in het algemeen in elkaar hoort te zitten. Alle aspecten van de criteria worden in de klas behandeld, van discussie en oefeningen rond plagiaat tot voorbeelden van een goede inleiding en discussies over logische denkfouten. Zo ontstaat *alignment*, het gelijkrichten van leerdoelen, klasactiviteiten, toetsing en beoordelingscriteria.

In de praktijk

De rubric is verdeeld in vijf horizontale rijen die kernaspecten van essays identificeren, en vijf verticale kolommen die een cijferindicatie geven. Dit geeft wat ruimte om de beoordeling te interpreteren. Een essay beoordelen op basis van deze rubric betekent dus de balans vinden tussen de verschillende aspecten. Tegelijkertijd moeten er een aantal criteria zijn die het verschil tussen een voldoende en onvoldoende duidelijk maken. Zo kan een essay zonder een inleiding nooit een voldoende opleveren, maar een essay met een inleiding die niet perfect is misschien wel (als het essay verder geen fundamentele gebreken vertoont). Eveneens kan een

essay een structuur hebben die niet helemaal in balans is, maar als andere kernelementen zoals argumenten, brongebruik en logica in orde zijn, kan het essay toch een voldoende scoren. Zoals het vaak het geval is, is het grootste probleem de cesuur tussen een onvoldoende en een minimale voldoende. Door het identificeren van kernaspecten van essays helpt deze rubric dit probleem te verminderen, en een stevige en betrouwbare basis voor de beoordeling te geven.

Tot slot

Door veel en gevarieerd te lezen, door veel te schrijven (drie formatieve en drie summatieve essays, en daaraan voorafgaand ook een plan voor elke essay), maar ook door middel van *peer-* en docentenfeedback, is het voor de student mogelijk om de criteria te internaliseren. In de afgelopen jaren heeft de module Reading to Writing aangetoond dat studenten (veelal met een havo- of mbo-achtergrond) zonder ervaring met het schrijven van argumentatieve teksten hun eigen stem kunnen vinden en ideeën en argumenten voor betogende essays in het Engels kunnen ontwikkelen. ■

NOOT

* Create a Research Space (CARS): (1) *establishing the field*, (2) *summarising previous research*, (3) *creating a research space by indicating a gap*, en (4) *introducing present research*.

LITERATUUR

Hyland, K. (2003). Genre-based pedagogies: A social response to process. *Journal of Second Language Writing*, 12, 17–29. doi:10.1016/S1060-3743(02)00124-8
Swales, J. M. (1990). *Genre analysis: English in academic and research settings*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
Swales, J. M. (2004). *Research genres: Explorations and applications*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

OVERIGE BRONNEN

Oshima & Hogue (2006), *Writing academic English* wordt door de auteur als lesboek gebruikt. Brown & Marshall (2011), *The impact of training students how to write introductions for academic essays: An exploratory, longitudinal study (Assessment and Evaluation in Higher Education)*; Carter, Goddard, Reah, Sanger, & Bowring (1997), *Working with texts: A core book for language analysis*; Feak & Swales (2012), *Academic writing for graduate students*; Godo (2008), *Cross-cultural aspects of academic writing: A study of Hungarian and North American students' L1 argumentative essays (International Journal of English Studies)*; Hyland (2002), *Teaching and researching writing*; Ivanic (2004), *Discourses of writing and learning to write (Language and Education)*; Johns (2002), *Genre in the classroom: Multiple perspectives*; Paltridge (2001), *Genre and the language learning classroom*.

	1	2 – 3.5	4 – 5	5.5 – 7	7.5 – 10
structure and organisation	no attempt or plagiarism	the organisation greatly impedes the understanding of the essay the introduction, the conclusion, or both, are missing paragraphing is poor (e.g., paragraphs are too long, or include more than one idea)	the organisation of the essay impedes the understanding of it to some extent the introduction, the conclusion, or both, are flawed one or more paragraphs contain more than one idea some paragraphs do not contribute to the overall point	the essay is organised but some information is misplaced the introduction and/or conclusion fail to indicate fully the content and argument of the essay not all paragraphs contribute equally to the argument	the essay is (very) well organised all information is relevant and apposite the introduction and conclusion are clear, well structured, and indicate fully the content and argument of the essay
content and argumentation	no attempt or plagiarism	the treatment of the subject is superficial, stating the obvious the essay is reproductive, repeating course material and class discussions several points made are irrelevant, redundant, or off-topic logical fallacies, weak argumentation, and/or sweeping statements are present no counter-arguments	some arguments are fallacious (e.g., non sequitur, ad hominem, appeal to authority) the essay is more descriptive than argumentative there are few – if any – counter-arguments	the essay sometimes lacks objectivity there are no completely fallacious arguments the argumentation is not equally convincing throughout there are counter-arguments for all points some information is superficial	all paragraphs contribute equally to the argument there are no fallacious arguments there is no disjunction between main argument and sub-arguments there are counter-arguments for all points all the information is relevant the essay shows objectivity throughout
academic conventions (e.g., referencing, plagiarism)	no attempt or plagiarism	quotes are poorly identified, or not at all sources for factual information are not given in text bibliography is absent, very poor, or does not follow any of the expected formats (APA, MLA)	quotes do not contribute significantly to the essay referencing is poor/incomplete (e.g., no names, or no dates) the bibliography does not fulfil all requirements (APA, MLA)	not all the information is well sourced and referenced the bibliography is well presented but some minor errors remain some quotes are redundant or do not contribute effectively to the overall argument	all information is well sourced and referenced (including in the bibliography) quotes are well integrated and contribute significantly to the point made
research (e.g., secondary sources, quality and use of information)	no attempt or plagiarism	there's no evidence of sizeable or useful research	some of the information is superficial, or irrelevant research is minimal, and restricted to 3 or 4 sources only including Wikipedia, blogs, and forums	research was done but it does not always have sufficient depth, scope, and/or balance some information is redundant	research is wide-ranging, balanced and of high quality the information brought to bear on the topic is of high quality and used appositely
language, style	no attempt or plagiarism	the use of language greatly impedes the understanding of the essay	the use of language impedes the understanding of the essay the style is informal and non-academic there are no connectives, or only very few	there are some connectives and transitional signals there are some (minor) mistakes in language that do not impede understanding overall adequate in expressing ideas clearly	connectives are judiciously chosen, and transitional signals clearly indicate the thinking process the style is academic and the language is (near) perfect all ideas and arguments are clearly expressed

Rubric voor het beoordelen van essays